

Elzbieta Michalik

Międzynarodowa konferencja: "Emigracja polska w Skandynawii", Lublin 6-8 listopada 1996 roku : [sprawozdanie]

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio K, Politologia 5, 259-260

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Po piąte, PSL po 1993 roku nie zrealizował swoich obietnic wyborczych w zakresie zmiany polityki edukacyjnej przyjętej przez rządy solidarnościowe w latach 1989–1993. Eugeniusz Tomaszewski uznał to za niezgodne z zasadami ruchu ludowego, który odrzucał zawsze liberalną doktrynę co do oświaty, widząc w edukacji element bardzo ważny w rozwoju demokracji, nie ograniczono jej jedynie do procedur i instytucji, lecz starano się nadawać wymiar integralny.

Organizatorzy konferencji zapowiedzieli wydanie materiałów pokonferencyjnych w formie książki, co niewątpliwie będzie ważnym uzupełnieniem.

Waldemar Paruch

Międzynarodowa konferencja: *Emigracja polska w Skandynawii*, Lublin 6–8 listopada 1996 roku

Pod patronatem dr. Grzegorza Kurczuka – wicemarszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej oraz przy współpracy Senatu RP, Zakładu Ruchów Politycznych Wydziału Politologii UMCS, lubelskiego oddziału „Wspólnoty Polskiej”, Lubelskiego Klubu Polonijnego i Wydawnictwa „Panta” zorganizowana została międzynarodowa konferencja naukowa, poświęcona polskiemu wychodźstwu w krajach skandynawskich.

W obradach, które toczyły się w siedzibie Lubelskiego Towarzystwa Naukowego, wzięli udział przedstawiciele Senatu RP: dr Jan Sęk (Komisja do Spraw Kontaktów z Polonią i Polakami za Granicą), Marek Kęsy (Kancelaria Senatu); Ministerstwa Edukacji Narodowej – prof. dr hab. Stefan Pastuszka (sekretarz stanu); Ministerstwa Spraw Zagranicznych – Piotr Longchamps de Berier (doradca ministra); Ambasady Danii – Ole Christoffersen (minister radca); wojewoda lubelski – mgr Edward Hunek; rektorzy Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej: prof. dr hab. Kazimierz Goebel i prof. dr hab. Zbigniew Krupa; Stowarzyszenia Wspólnota Polska w Warszawie – dr Elżbieta Budakowska. Uczestniczyli naukowcy z zagranicy (Dania, Norwegia, Szwecja) i krajowych placówek naukowych (Gdańsk, Kraków, Lublin, Olsztyn, Poznań, Toruń, Wrocław) oraz przedstawiciele Polonii. Konferencja wzbudziła zainteresowanie prasy („Kurier Lubelski”, „Dziennik Wschodni”), radia („Puls”, „Centrum”), telewizji (TV Polonia, TV Lublin).

W trzydniowych obradach wzięło udział ponad 60 osób. Konferencji towarzyszyła wystawa publikacji pracowników naukowych Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej i Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego o tematyce polonijnej. W toku wygłoszonych referatów i komunikatów zarysowały się dominujące wątki tematyczne. Duża grupa prac dotyczyła analizy przyczyn i charakteru emigracji do krajów skandynawskich. Osobną część stanowiły referaty dotyczące emigracji polskiej w Finlandii. Wyodrębniły się także wystąpienia omawiające aktywność komitetów pomocy „Solidarności” w Polsce, działające w kilku krajach skandynawskich.

Inną grupę tworzyły opracowania dotyczące nauczania języka polskiego na różnych poziomach edukacji oraz skandynawistyki w Polsce. Poza głównymi nurtami tematycznymi znalazły się kwestie prawne związane z ochroną grup mniejszościowych, idea uniwersytetów ludowych w Szwecji i w Polsce, a także emigracja Skandynawów.

Te wystąpienia, podobnie jak dyskusja towarzysząca obradom drugiego i trzeciego dnia rozszerzyły problematykę sesji. Tematyka konferencji objęła Danię, Finlandię, Islandię, Norwegię i Szwecję. Referaty pierwszego dnia, w którym przewodniczył ks. prof. dr hab. Edward Walewander (Lublin) koncentrowały się głównie na dziejach skupisk polskich w poszczególnych krajach skandynawskich. Przyczynom i charakterowi

emigracji do Skandynawii w okresie międzywojennym poświęcone było wystąpienie prof. dr. hab. Janusza Albina (Wrocław), wychodźstwu do Danii – prof. dr. hab. Edwarda Olszewskiego (Lublin), emigracji do Szwecji – referaty doc. dr. Andrzeja N. Uggli (Uppsala) i dr Elżbiety Michalik (Lublin), Norwegii – prof. E. Olszewskiego, do Finlandii – prof. dr. hab. Andrzeja Chodubskiego. Na uwagę zasługuje fakt, że prawdopodobnie po raz pierwszy omówiona została historia nie znanej nam Polonii w Islandii – dr Jan Sęk (Lublin). Wygłoszony został ponadto referat poświęcony prawnej ochronie mniejszości narodowych w Europie – dr hab. Grzegorz Janusz (Lublin).

Przedpołudniowym obradom drugiego dnia sesji przewodniczył prof. dr hab. Władysław Kucharski (Lublin). Znalazły się tu dwa referaty poświęcone współczesnej imigracji polskiej w Szwecji oraz dwa dotyczące Polonii duńskiej. Wystąpienie prof. Tomasa Hammara (Sztokholm) traktowało o udziale Polaków w życiu politycznym Szwecji, polityce imigracyjnej państwa oraz o badaniach grup imigrantów prowadzonych na Uniwersytecie Sztokholmskim. Współczesną imigrację polską w Szwecji scharakteryzowała następnie dr Halina Vigerson (Sztokholm), po czym Roman Śmigieński (Kopenhaga) zaprezentował stanowisko Polonii duńskiej wobec przemian politycznych w Polsce w latach osiemdziesiątych na przykładzie komitetu „Støt Solidaritet”. Maria E. Serafin (Kopenhaga) wygłosiła komunikat na temat nauczania języka polskiego w Danii.

Druga część obrad, której przewodniczył doc. A. N. Uggla, koncentrowała się na różnorodnych przejawach aktywności środowisk polonijnych. Cztery wystąpienia dotyczyły Polonii norweskiej, dwa szwedzkiej. Dr Andrzej Tomaszewicz (Trondheim) omówił udział Polaków w działalności „Solidaritet Norge-Polen”, dr Emilia Denkiewicz-Szczepaniak (Toruń) przedstawiła dzieje Polaków w Norwegii w powojennym pięcioleciu. Mgr Elżbieta Later-Chodyłowa (Poznań) mówiła o życiu narodowym współczesnej Polonii norweskiej. Mgr Jarosław Och (Gdańsk) poddał analizie działalność wybranych, współczesnych stowarzyszeń polonijnych w Szwecji, a mgr Tomasz Maliszewski scharakteryzował działalność „Polenkommitte” w szwedzkich uniwersytetach ludowych w latach sześćdziesiątych.

Program trzeciego dnia obrad, którym przewodniczył prof. A. Chodubski, cechowała różnorodność tematyki. Osobną grupę stanowiły referaty i komunikaty dotyczące skandynawistyki w Polsce, polonistyki i nauczania języka polskiego w Skandynawii – prof. dr hab. Zenon Ciesielski (Gdańsk) i dr Andrzej Kubka (Gdańsk). Korespondował z nimi referat prof. dr. hab. Jerzego Łopatyńskiego (Lublin), omawiający wymianę naukową i zawodową pomiędzy Polską a Skandynawią na przykładzie personelu medycznego. Następnie mgr E. Later-Chodyłowa zaprezentowała polskich muzyków w Finlandii. Emigracji Skandynawów do Afryki Południowej poświęcony był referat dr. Arkadiusza Żukowskiego (Olsztyn). Obrady zakończył referat prof. A. Chodubskiego traktujący o aktualnych tendencjach przemian zbiorowości polonijnych w Skandynawii na tle przeobrażeń cywilizacyjnych świata.

Zamknięcia obrad dokonał prof. dr hab. E. Olszewski zapowiadając wydanie drukiem materiałów z konferencji.

Elżbieta Michalik